

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. III. De vita & honestate Clericorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

T I T U L U S I I I.

De vitâ et honestate Clericorum.

I.

Nihil ferè est, quod hoc sæculo tam sit exoptandum, quàm ut ij, qui in sortem Dei vocati divina munera dispensant, ac ministerijs Ecclesiasticis præficiuntur, vitâ & exemplo id præstent, quod professione, statu ac vocatione suâ promittunt, ut, qui in eos tanquam in speculum oculos suos conjiciunt, Laici invenire possint quod dignè imitentur. Hoc enim omnibus ferè sæculis compertum fuit, pro Sacerdotum vitâ benedictionem aut maledictionem à Deo in populum procedere, nec quicquam gravius Ecclesiæ aut Reipublicæ accidere, aut illam vehementius affligere, quàm si à Clericis Laici bonæ vitæ incitamenta & exempla petere non possint, quod gravissimè olim deploravit S. Gregorius & nos ipsius verbis repetimus: Nullum puto fratres charissimi ab alijs majus Præjudicium, quàm à Sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla praviratis cernit: Quando ipsi peccamus qui composcere peccata debuimus, nulla animarum lucra quærimus, ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intentâ mente captamus & quia eo ipso quo cæteris Prælati sumus, ad agenda quælibet majorem licentiam habemus, susceptæ benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis augmentum, Dei causas relinquimus, ad terrena negotia vacamus, locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.

2. Hinc Nos seriò ac sub obtestatione divini Judicij monemus omnes & singulos, ut quòd sunt in Ecclesia Dei digniore loco & Ordine, eò vitam gerant inculpatiore, statumque suum vitæ innocentiam ac morum gravitate diligentius exornent.

3. Cùm verò summa disciplinæ Christianæ in eo consistat, ut abnegantes impietatem & sæcularia desideria sobriè, piè, justè, vivamus in hoc sæculo, idque ad omnes universim Christianos pertineat, intelligunt facile Ecclesiastici, qui cæteris in exemplum positi sunt, quid ad ipsos spectet, quâ illos morum gravitate in sermone, gestu, incessu, quâ in cultu & vestitu corporis moderatione & decentiâ, quâ vitæ sanctioris innocentiam illos cæteris præstare oporteat. De quibus cum multa sparsim per sacros Canones, Concilium Tridentinum, Statuta Provincialia & Constitutiones Synodales tradita sint nos breviter hoc loco quædam repetenda duximus.

4. Omnes Clerici, potissimum qui Ecclesiastico funguntur Ministerio, aut Ecclesiæ bonis sustentantur, ut verè Clerici sint & peculiari quâdam ratione Dominum possidere & à Domino possessi videantur, terrenis cupiditatibus & voluptatibus non indulgeant. Hujus eos admonet Clericalis tonsura, Regale Decus Christi Regis nostri nostræque militiæ insigne, idcirco omnes & singuli Ordini & gradui suo convenientem gerant coronam, eamque sæpius faciant renovari habitumque honestum statui suo congruentem gestent.

5. Veste omnes utantur honestâ ac decente, ut in materia, formâ, colore, pretio ac omni modo respondeat tum modestiæ ac dignitati Clericali tum conditioni ac statui singulorum, in quo uti vanitatem & affectatam mundi curiositatem, novas levitates ac nitorem, sic abjectionem & nimias sordes exclusas volumus. In omni vestitu præsertim externo color tantum niger adhibeatur.

6. Clerici sacris initiati aut beneficiati, omnino abstineant ab omni venatione clamorâ, nec armati, nisi ob itinerum pericula incedant, coram Judice sæculari, Advocati, Procuratoris, Notarij seu Tabellionis Officio non fungantur, nec causas præter proprias vel Ecclesiæ suæ agant, nisi necessitas propinquarum vel miserabilium personarum eorundem patrocinium exigat, artem quoque Ghirurgicam vel medicam non exercent, neque profana Officia, nisi in casibus à jure permissis, Judicio Sanguinis aut Executioni sententiæ Capitalis, nisi Officij Spiritualis causâ, non intersint.

7. Familiam honestam alant, non infames, non suspectas aliâve turpi notâ laborantes personas domi suæ detineant. Intempestiva convivia, longiores accubationes, ad æquales haustus provocationes, pomeridiana Symposia & consortium quorumvis intemperantium & malè moratorum studiosè declinent, concessisque sibi à Deo donis sobriè & frugaliter utantur.

8. Si

8. Cauponas Ecclesiastici maximè verò beneficia curata obtinentes seu tabernas potatorias sub quocunque prætextu, nisi in itinere constituti, aut id ipsum cura animarum exigat, non ingradientur ac frequentent.

9. Si quando sacrarum primitiarum occasione aut alià honestà ex causa Sacerdotes alijve à Clero convivium instituunt, diligentem habeant statùs vocationisque suæ rationem: Sit mensa frugalis & brevis sanctis ac modestis condita Colloquijs, à remulentiâ & turpitudine verborum gestuumque quàm alienissima, ludicra nulla, nullæ saltationes, Choreæ, aut aliæ Clericalem statum dedecentes levitates admisceantur, multò minus ipsi Clerici choreas ducant & saltent, meminerintque ejus, quod S. Hieronym. de vita Clericorum scripsit: Facile contemnitur Clericus qui sæpè vocatus ad prandium non recusat, nunquam perentes rarò accipiamus rogati.

10. Pastores & Clerici ad signum loco publico præsertim Dominicis aut fori festis diebus non jaculentur, pilâ palmariâ non ludant, aut alio lusu inter vulgus se exercent, recordentur potius finis seu instituti sui, & sciant se non ad ignaviam, desidiam aut otium, sed ad salutares Ecclesiasticæ militiæ labores vocatos esse, quapropter tempus quod Officijs divinis obeundis, frequentandis Ecclesijs & corporis necessitatibus non impeditur, vanis & inutilibus miscendis colloquijs & profanis actionibus non terant, sed divinarum literarum studijs & cœlestium rerum contemplationibus, frequentique Concilij Tridentini, Synodaliùmque Decretorum lectione ac sanctis pijsque Officijs traducant.

11. Cùm Sacerdotum dignitas non parùm vilescat, quòd à Nobilibus alijsve Laicis ad servitia tæcularia se applicari permittant, idè ipsi sub pœna suspensionis à divinis prohibemus, ne similibus negotijs servilibus vel officijs sæcularibus vacent, quæ impediunt quo minus Deo militent, cui se milites probârunt & addixerunt.

12. Apostoli sententia est: Nemo militans Deo implicet se negotijs sæcularibus, ut ei placeat cui se probavit. Quare nullus è Clero ullam mercaturam, negotiationem sæcularem, turpem quæstum, aut indignum statui laborem exercent, neque decimas, census, prædia vel agros alienos ob quæstum colendos conducant & accipiant.

13. Quod si Clerus coram Judice Laico testimonium dicturus sit, vel quodcunque Jurementum præstiturus (quod etiam sine nostra vel alterius Ecclesiastici Superioris licentiâ ei non licet) in manibus personæ Ecclesiasticæ id ipsum præstet.

14. Et generaliter quæcunque à sacris Canonibus præsertim Concilij Tridentini de vita honestate & modestiâ Clericorum retinendâ & simul de luxu, lusbis & quibuscunque criminibus vitandis sancita sunt, eadem omnia sub iisdem pœnis tanquam hic repetita hæc Synodus servari mandat.

T I T U L U S I V.

De vitando Concubinato.

Immundum & damnabilem concubinarum, quo nihil magis ab honestate Clericorum & Ministrorum Christi Virginis filij alienum est, Nos hoc decreto nostro execramur, damnamus & profligamus & ad cautelam pro tollenda omni excusatione omnibus notum hisce facimus, Nos nemini hoc in crimine parcituros, sed post hac simpliciter & de plano ad privationem beneficiorum & seriam ac publicam executionem contra auctores, complices & fœdas amasias ubicunq; locorum processuros. Quam rem iterum Vicario nostro in Spiritualibus Generali, & quos ipse pro executione requisierit, seriò injungimus. Concil. Tridentinum *sess. 25. c. 14.* pœnas concubinariorum accuratius persequens, ea quæ sequuntur, constituit.

Quàm turpe ac Clericorum nomine, qui se divino cultui addixerunt, sit indignum, in impudicitæ sordibus immundoque concubinato versari, satis res ipsa communi fidelium omnium offensione summoque Clericalis militiæ dedecore testatur, ut igitur ad eam, quam decet continentiam ac vitæ integritatem ministri Ecclesiæ revocentur, populusque tunc discat, eos magis revereri, quò illos vitâ honestiores cognovit, prohibet sancta Synodus quibuscunq; Clericis, ne concubinas aut alias mulieres de quibus haberi possit suspicio, in domo vel extrâ detinere, aut

Q

cum